

Hembygdsbladet

År 2020
Nr 4

Medlemsblad för Vikingstad Hembygdsförening.
Hemsida: hembygd.se/vikingstad
Kontakt: Rickard Fransson Tel 070 5225256
Ansvarig utgivare: Marianne Danielsson

Pris 20 kr
Redaktörer:
Rickard Fransson
Anders Cedergren

Ordföranden har ordet:

Nu är det höst. Vildgässen flyger ljudande i plogform söderut. Lövträdens blad byter färg, förtjusande gult i alla nyanser mot orange och mörkrött. Bara att titta på och njuta av det vackra. Naturen ställer inte in.

På hembygdsgården träffas vi som vanligt torsdag förmiddag, styrelsen med flera. Vi har med hjälp fällt ytterligare några gamla träd. Staketet är nästan färdigt och det har målats på olika ställen efter behov.

Vi skulle mycket gärna vilja vara några fler, lite yngre som kan hjälpa till. Vi alla som är i verksamhet är 70-plus och 3 st. är sjuka *dock ej covid 19* och de kan ju inte vara med oss längre.

Kom gärna och prova på , vi har mycket trevligt och så väldigt ansträngande är det inte. Alla hjälps åt och vi kompletterar varandra.

Det blir tyvärr ingen julmarknad alls i år. Vi trodde några av oss men som läget är nu med smittorisken så verkar det omöjligt.

Vi får hoppas att detta tar slut så småningom så vi kan ha saker och ting och sammankomster som vanligt igen. Till Er alla trots allt så önskar vi redan nu en God Jul och ett Gott Nytt År.

Vi syns och hörs , Hälsningar till Alla Marianne.

Husnamn, berättelse om Fridhem i Rappestad socken.

Fridhem - t o.m 2018

Fridhem av idag 2020

Fridhem - Rappestad, - en fridfull bostad

Vad betyder egentligen Fridhem? Det kan vara svårt att förstå vad många av de HUS namn vi har omkring oss betyder och hur de har kommit till!

Har sökt information **ur** språk och folkminnen. www.isof.se. = Institutet för Språk och folkminnen och fått beskedet att Fridhem är det vanligaste ort/husnamnet i Sverige.

Vid sökning av Husnamnet Fridhem i Östergötland erhåller man 113 träffar. Uppgifter om Rappestad Fridhem finns ingen uppgift som jag kan se i det registret.

Har också sökt och funnit c:a 1 1190 belägg i Sverige idag i Lantmäteriets "Kartsök ortnamn". Det äldsta belägget på ett Fridhem i Sverige är från Linköpingsbladet den 20/5-1829. Det avser ett Fridhem i Linköpings stad. Det är dock troligt att det finns tidigare belägg. Troligen är namntypen inlånad från Tyskland där ett antal Friedheim finns, vilka troligen är äldre än de svenska namnen¹

Kapitel 1 Ur kyrkoarkiv - Husförhörlängderna Wikingstad, Östergötland

Dagens Fridhem, Rappestad Malma 2, Wikingstad, tidiga historia är någorlunda väl känd, vilket ju inte alltid är självklart.

Fridhém, torp under 2 Rappestad, Rappestad socken, Valkebo härad, Östergötland, Fridhem kb²

Några urklipp ur min "forskningsdata" om nuvarande Malma 2, Rappestad, Wikingstad

I husförhörlängderna för Rappestad/Wikingstad 2020 Fridhem Rappestad Malma 2 Wikingstad omnämns

som Fridhem fr. o m år 1930,

som Bostället Fridhem år 1915, och

som Soldattorp Rappestad Nygården år 1837,

som Rappestad Nygård 10:1 A år 1817,

och som Soldattorp Rappestad Nygård för första gången år 1797.

Från år 1797 kan vi följa bosättningar i Soldattorp Rappestad Nygård;

Bråkare Måns Jonsson med familj J Anna Persdotter, P Månss...bodde här Fr om år 1797

1797 -	Soldattorp Rappestad Nygård
1817-1825	Rappestad Nygård 10:1 A Soldattorpet Rappestad
1826-1836	Rappestad Nygård Lifgrenadier torp
1837-1846	Rappestad Nygård 10:2 Lifgrenadier torp
1855-1860	Rappestad Nygården uppdelat Nyhagen resp. Lifgr torpet L.g Nr 55 u n u Rappestad Nygård Stångebro Comp. Lifgrenadiertorp Rappestad Nygård egor
1876-1882	Rappestad Nygård Fr om år 1882
1882- 1890	Rappestad Nygårds egor Lifgrenadiertorp No 55 Reg. Stångebro Comp
1895-1904	Rappestad Nygårds egor Rkt Fridhem
1915 -	Rappestad Nygård 2:10 Boställe Fridhem
1930-1940	Här kallas torpet enbart som Fridhem i Husförhörlängderna
1964 - -	Rappestad Nygård 2:10 Fridhem

¹ Ur Kartsök ortnamn

² <https://www.isof.se/> underskrift av en man vid namn Robert Pettersson år 1928

Namnet Fridhem förekommer först år 1896 som Rkt Fridhem och fr. o m år 1915 som Boställe Fridhem och from 1930 enbart som namn Fridhem i kyrkoarkiven och som Fridhem Malma 2 Rappestad, Vikingstad och allt fortfarande.

Min Familj har haft Fridhem, som sommarställe fr.o.m. år 1968 och allt fortfarande,

För mig betyder Husnamnet = **FRIDHEM, Malma 2, Rappestad** en fridfull plats/ ett fridfullt hem.

En bostad för Frid - Stillhet och vila

Ett hem - Min Fädernebygd

Vid anteckningarna Marianne Stevendahl.

Torpet

För länge sedan kom det till
ett enkelt torp av fyrskrätt timmer
av rödfärg blev det prytt och grant
dess innehåll blev även accepterat
det speglade den tidens värdighet

Här odlades i täppa och på åker
av livets nödtrött och av enkelhet
för de som framgent ödmjukt skulle fostras
till män och kvinnor kring en jordebit
i hägn av torp och skogens hemligheter

Då lyste solen över jordbundheten
regn och dagg gav skörden dess profil
nu finns ej mer av det som då gav stilen
för de som brukade dess åkerteg
skogen sorgset ser - där inget längre minner

Östen Allert

Hembygdsföreningen 60 år

Föreningens 60 års firande blev uppskjutet på grund av pandemin covid 19. Vikingstads Hembygdsförening bildades den 27 oktober 1960. Ett förslag nu är att vi ska ha en 60 års firning någon gång i april 2021. Vi vill ha förslag på hur vi ska fira. En sammankomst för medlemmar och inbjudna? Vi har en liten jubileumskommittè Rickard Fransson, Marianne Danielsson, Alf Karlsson, Hans Persson och Kent Sigedal som tar emot era förslag. Vi håller även på med en 60 års skrift som ni kan bidra med texter till.

En av sommarens torsdagscafeér.

Vi har klarat av årets aktiviteter med sommarkafè och loppis som har varit välbesökta och trivsamma i hembygdsgårdens trädgård. Vi fick ställa in nationaldagsfirandet, men flaggan var i alla fall hissad, och marknaderna samt byvandringen blev också inställda. Nu ser vi fram mot nästa års evenemang som vi nu planerar, men där vill vi också ha förslag från er medlemmar vad ni önskar att vi ska satsa på. Meddela oss snarast.

Humlen växer högt.

Sista nya staketbrädorna snart på plats. Rickard, Mats, Alf och Gunnar

Studiecirkel i hembygdsföreningen

Tidigt 2020 inledde vi en studiecirkel i grundläggande datorhantering för några intresserade. Den lokal vi kunde disponera för detta var kuskbostaden (även känd som Gröna Villan) vilket tyvärr gjorde att antalet tillgängliga platser tog slut direkt. Någon vidare information om detta blev därför inte spritt.

Under denna kurs har vi ytligt behandlat hur en dator är uppbyggd samt lärt oss lite allmänt om operativsystemet Windows 10. Vi har jobbat i Word och Excel som ingår i Microsoft Office resp gratisalternativet Writer och Calc som ingår i Libre Office, ett väldigt kompetent och fullt jämförbart alternativ till Microsoft Office. Att det sedan är gratis gör ju inte saken sämre.

Vi har även tittat på andra gratisprogram som kan ersätta vanliga betalprogram. I stället för Outlook finns tex Thunderbird för installation på datorn. Väljer man att sköta sina mail helt online så finns Outlook Live (tidigare hotmail) eller Googles Gmail som värdiga alternativ.

Kursen har varit uppskattad men fick tyvärr avbrytas när vi hade 3 träffar kvar i och med att pandemin bröt ut.

Nu har vi testat programmet Zoom som är ett program för att kunna hålla ett webbmöte. Vi kan alltså var och en av oss sitta hemma vid vår egen dator och delta i denna studiecirkel. Gratisversionen som vi har testat har en begränsning på 40 minuter men vi har inte ekonomi för att köpa en licens. Just nu tittar vi på några andra alternativ som inte har denna begränsning.

Skulle Du vilja delta i en studiecirkel på distans via din egen dator?

Vad vill du att den ska handla om i så fall?

Skicka ett mail till vikingstadshbf@hotmail.com med dina idéer och åsikter så kanske vi kan ha en studiecirkel i vinter.

Kent Sigedal

**Vi är med i Östergötlands hembygdsförbund som består av 95 föreningar.
Titta gärna in på hembygd.se/ostergotland**

Vikingstad hembygdsförenings sida. hembygd.se/vikingstad med senaste nytt hos oss.

Gamla mått:

Ytmått	Kvadratmeter	
1 tunnland	= 4936,6	tunnland: ursprungligen den areal
1 kappland	= 154	som besåddes med en tunna säd
1 kv-rev	= 882	
1 ar	= 100	
1 hektar	= 10000	
1 kvadratkilometer	= 1.000 000	
1 kvadratmeter	= 10 000 kvadratcentimeter	

Lokala mått : 1 dalersland, 1 jättungsland, 1 åttungsland, 1 tolvtingsland, 1 spannland, 1 fjärdingsland, 1 kannland, 1 lopsland, 1 mäling, 1 ruta, 1 skäppland, 1 snesland.

En fotbollsplan är c:a 800 kvadratmeter

Kallelse till Årsmöte

söndag 7 mars klockan 17:00

Plats : Missionskyrkans lokal

Förhandlingar

Motioner Val

Föredrag Fika

Välkomna !

Vill du lämna en motion till årsmötet så ska den vara inlämnad till styrelsen minst 6 veckor före årsmötet. Senast den 24 januari så att styrelsen kan förbereda motionen inför årsmötet.

Gärna på e-posten vikingsstadshbf@hotmail.com eller till någon i styrelsen.

Valberedningen Christer Bågenmark tel 070 249 00 39

Christer Sandvall tel 073 969 28 00

Lise-Lott Persson-Sikvall tel 070 296 41 47

Vikingstads Hembygdsförening
Returadress Gunnar Månson, Torsgatan 14A
583 72 Vikingstad

Kommande aktiviteter i Vikingstads Hembygdsförening

Senaste nytt om våra aktiviteter läser du enklast på vår hemsida
hembygd.se/vikingstad E-post till oss: vikingstadshbf@hotmail.com

28 november Julmarknad inställd

Du är naturligtvis välkommen med artiklar och bilder som vi kan använda i kommande hembygdsbladet.

Hoppas att just Du har lite tid att hjälpa oss med underhåll av hus och inventarier. Meddela någon i styrelsen.

Husnamn i Vikingstad.

Vet du om ditt hus har ett namn förutom en gatuadress? Vikslund, Annero, Robertslund, Manhem, Karlberg, Knuthem, Lyckhem, Karlhem, Kalvhagen, Nygårde och Vikingsborg är några av de hus som är/var kända med namn. Vi vill att du hör av dig till hembygdsföreningen, gärna med något nedskrivet. Skulle vara intressant att få dokumentera.

Vill du bli medlem i Hembygdsföreningen?

Medlemsavgiften är 140 kr/år, kontakta någon i styrelsen. OBS NYTT NUMMER ATT BETALA IN PÅ NÄSTA ÅR. Lämna namn och adress. Du som är medlem, värva gärna nya till föreningen. Vi vill se flera yngre medlemmar. Hembygdsföreningen välkomnar alla som vill lära och värna om hembygden.

Vi reserverar oss för eventuella faktafel.

Meddela oss gärna om vad ni vill läsa eller om ni har något som ni vill att flera ska få läsa. Bilder uppskattas mycket, om vi kan få ta del av dem.
Manusstopp Nr 1 16 jan Nr 2 24 april Nr 3 24 juli Nr 4 16 okt

Aktivitetserna utföres i samarbete med Studieförbundet.

